

FERM WERK

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

Gemeente Woerden
t.a.v. het college van burgemeester en wethouders

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

Via e-mail

Ref.nr 21150
Verzenddatum 28 mei 2020
Betreft Aanbieding ontwerpbegroting Ferm Werk 2021 - 2024

Geacht college,

Hierbij bied ik u namens het dagelijks bestuur van Ferm Werk (hierna: DB) de ontwerpbegroting aan voor het jaar 2021 waarin opgenomen de meerjarenbegroting voor de jaren daarna (tot en met 2024). Deze ontwerpbegroting 2021-2024 is in de vergadering van het DB van 14 mei 2020 opgesteld. De raad van commissarissen van Ferm Werk heeft zijn goedkeuring gegeven aan de ontwerpbegroting in haar vergadering van 23 april 2020 en heeft vervolgens positief geadviseerd aan het DB.

De begroting die u hierbij wordt aangeboden verdient bijzondere aandacht. Dat komt vanwege de unieke periode waarin deze begroting is opgesteld, namelijk in de tijd waarin Nederland met Covid-19 is geconfronteerd. Daardoor zijn alle verwachtingen waar we vanuit waren gegaan niet meer realistisch. Op deze bijzondere situatie ga ik verderop in deze brief in.

Procedure

Toch bieden we u nu een begroting aan die is gebaseerd op de kaderbrief en uw reacties daarop, simpelweg om te voldoen aan uw en onze wettelijke plicht. Door de gebruikelijke procedure te volgen waarin de raden zowel op de kaderbrief als de ontwerpbegroting inbreng kunnen leveren, beogen we maximale betrokkenheid van de gemeenten bij de beleidskaders en financiële uitgangspunten van Ferm Werk. Deze gewoonte hebben we al een aantal jaren.

Wij nodigen u uit om uw raad deze ontwerpbegroting te laten behandelen en daarop een zienswijze te geven en dit op een zodanig tijdstip te doen dat de zienswijze betrokken kan worden bij de behandeling in het algemeen bestuur van Ferm Werk (hierna: AB) dat de begroting 2021-2024 op 2 juli 2020 zal vaststellen.

Gevolgen coronacrisis

Uitgangspunten kaderbrief niet meer actueel

De kaderbrief die het startpunt vormt voor deze ontwerpbegroting is opgesteld in november 2019. Kort daarna heeft de besluitvorming hierover plaatsgevonden. De uitgangspunten voor de kaderbrief en de financiële vertaling daarvan worden ontleend aan verschillende informatiebronnen zoals UWW, CBS en DNB. Die uitgangspunten leken destijds reëel.

Sinds enkele maanden is de economische situatie in Nederland en de rest van de wereld volstrekt veranderd. Het coronavirus heeft de wereld hard getroffen in alle opzichten. Het heeft geleid tot maatregelen die wereldwijd, op Europees niveau, landelijk en regionaal diep ingrijpen.

Ingrijpende gevolgen

Als gevolg van het coronavirus verkeert op het moment van schrijven van deze brief één op de vijf bedrijven in problemen. Veel bedrijven hebben een beroep gedaan op de steunmaatregelen die de overheid heeft afgekondigd en die door UWV en organisaties als Ferm Werk worden uitgevoerd. Een eerste landelijk hulppakket is opgevolgd door een tweede pakket van steunmaatregelen. Meer dan 100.000 bedrijven deden al een beroep op de zogeheten NOW regeling waarbij loonkosten gedurende een periode door het UWV worden overgenomen. Ook Ferm Werk heeft een aanvraag NOW ingediend omdat wij te maken hebben met een enorme teruggang in de omzet. Overigens is er een op de sector van Ferm Werk toegesneden hulppakket in de maak. Als dat pakket er komt, doet ook Ferm Werk daarop een beroep.

Ongeveer 1450 ondernemers hebben zich bij Ferm Werk gemeld voor steun die de zogeheten Tozo-regeling biedt. Deze cijfers zeggen veel. Het laat zien dat door de coronacrisis het MKB, maar ook grotere bedrijven hard worden getroffen. Ferm Werk heeft in haar opdracht veel te maken met deze bedrijven en is vooral afhankelijk van het MKB in deze regio. Dat juist het MKB rake klappen krijgt, heeft dus gevolgen voor ons werk. Als opdrachtgevers minder werk voorhanden hebben, nemen de kansen op uitstroom naar werk af. Ook het aantal detacheringen vanuit de Sociale Werkvoorziening of proefplaatsingen vanuit de Participatiewet, nemen af. Dat effect is al waar te nemen. Dat het ingrijpend zal zijn voor vele inwoners en bedrijven is zeker. Hoe ingrijpend, dat is nog niet in te schatten.

Daarnaast verliezen in deze tijd veel mensen hun baan. Wereldwijd zijn de gevolgen voor werk en de arbeidsmarkt ongekend. Zo ook in Nederland. Het UWV registreerde in de afgelopen weken een toename van het aantal verstrekte WW uitkeringen van ruim 50%. Ook het aantal aanvragen voor bijstand kent een forse groei. In de maanden januari tot en met april is er een toename van zo'n 50% meer bijstandsaanvragen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Bij Ferm Werk is in de afgelopen weken sprake van een verdubbeling van het aantal aanvragen voor een uitkering ten opzichte van een jaar geleden. Dat gaat dan om tientallen.

We kunnen er vanuit gaan dat deze trend zich voortzet. Daarvoor waarschuwt het UWV maar ook branchevereniging Divosa. Deze waarschuwing is gebaseerd op tal van waarnemingen. Het einde van coronacrisis en de gevolgen daarvan is nog niet in zicht. Veel mensen die hun baan hebben verloren, krijgen nu een kortdurende WW-uitkering. Als er dan geen baan voor hen in het verschiet ligt, kan dit leiden tot instroom in de bijstand.

We verwachten dat een aanmerkelijk deel van de mensen die recent werkloos zijn geworden na hun WW-periode beroep op bijstand zal doen. Ferm Werk krijgt dan te maken met een forse verhoging van het aantal uitkeringen. Wat de toename in aantallen en procenten ten opzichte van vorig jaar zal zijn, kan nu nog niet worden ingeschat. We meten de ontwikkelingen dagelijks. Dat geldt overigens ook voor het beroep dat ondernemers op Ferm Werk doet. Ook daarvoor geldt dat we dagelijks de vinger aan de pols houden en de ontwikkelingen bijhouden.

Er zijn nog meer gevolgen door de coronacrisis. U bent op de hoogte gebracht van de sluiting van een deel van Ferm Werk. Dit is gedaan om het maximale te doen om de gezondheid en veiligheid van de meest kwetsbare medewerkers van Ferm Werk te beschermen. Ferm Werk

mist hierdoor omzet (uitgedrukt in de zogeheten NTW – netto toegevoegde waarde). Iedere maand van sluiting betekent een omzetverlies van *gemiddeld 250 k*. De dekking van de uitvoeringskosten neemt daardoor af.

Het ministerie van Sociale Zaken werkt samen met Cedris, de branchevereniging voor de Sociale Werkvoorziening, aan een hulppakket voor de branche om deze gevolgen op te vangen. Bij het schrijven van deze brief zijn de tekenen dat er zo'n hulpmaatregel komt hoopgevend. Maar het is nog niet duidelijk hoe die er uit ziet. Zoals eerder gemeld, vraagt Ferm Werk deze steunmaatregel aan op het moment er meer duidelijk is.

Verder houdt Ferm Werk rekening met een stijging van de uitvoeringskosten. De enorme stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden én ondernemers dat voor steun bij Ferm Werk aanklopt, vraagt zoveel meer werk dat dit niet uit de huidige bezetting kan komen. We weten nu nog niet hoe groot de stijging van het werk zal zijn. Daarom kunnen we nu ook nog niet aangeven wat de stijging van de uitvoeringskosten zal zijn.

Duidelijk is dus dat de gevolgen enorm zijn. Zowel de instroom wordt hoger dan we dachten, de uitstroom zal lager zijn en er is nog onbekendheid over de dekking van het Rijk voor al deze extra uitgaven. Daarnaast stijgen de personeelskosten waarschijnlijk vanwege de forse toename van het werk terwijl door een daling van de omzet de dekking voor uitvoeringskosten lager uitpakt dan begroot. Daarmee zal naar verwachting de gemeentelijke bijdrage aan zowel de grote als de kleine geldstroom veel hoger zijn dan in de voorliggende begroting opgenomen.

Hoe deze gevolgen precies uitpakken, is nu nog echt niet te zeggen. Daarom moeten we de begroting later aanpassen.

Nu begroting – later wijziging

In de kaderbrief werd voor 2021 uitgegaan van een lichte daling van het uitkeringenbestand, maar een toename van het aantal inwoners dat Ferm Werk bedient (met andere regelingen). Met de bovenstaande schets wordt duidelijk dat Ferm Werk in 2021 de daling van het uitkeringenbestand **niet** zal halen, en dat er zelfs sprake zal zijn van een forse stijging. Sterker nog: die stijging doet zich nu al voor. En zo u weet, gaat het daarbij niet om kleine aantallen.

De ontwikkelingen hebben daarmee aanzienlijke impact op de begroting. Het DB, de raad van commissarissen en de directie zag zich daarbij gesteld voor een dilemma. Moesten we de begroting baseren op de kaderbrief zoals voorgaande jaren gedaan én zoals vastgelegd in wetten en de eigen P&C cyclus én die het democratisch proces heeft doorgemaakt of maken we een nieuwe begroting gebaseerd op ramingen van nu waarbij we niet weten of die ramingen deugen en waarbij het democratische proces (met zienswijzen van de raden) ontbreekt.

U begrijpt uit de beschrijving van het dilemma dat het DB en de raad van commissarissen op voorstel van de directie hebben gekozen voor het opstellen van een begroting die is gebaseerd op de kaderbrief. De kaderbrief heeft een proces doorgemaakt waarbij colleges en raden zijn betrokken. Daar hechten wij zeer aan. Vandaar die keus. Bovendien zou een begroting zonder dat proces, op basis van ramingen die nog niet realistisch zijn (en daarmee een nieuwe wijziging van de begroting niet uitsluiten) onrechtmatig zijn omdat dit niet voldoet aan de regelgeving.

U kunt er daarmee vanuit gaan dat op de voorliggende begroting 2021-2024 een wijziging komt. De financiële impact op de bedrijfsvoering van Ferm Werk zal zodanig groot zijn dat we niet

alleen wettelijk gedwongen zijn tot het opstellen van een begrotingswijziging, we vinden het ook nodig om beter zicht hebben op de kosten, opbrengsten en prestaties.

Nú al een begrotingswijziging aanbieden gaat niet, omdat de gevolgen nog onvoldoende kunnen worden berekend. We verwachten dat na het derde kwartaal de gevolgen van het coronavirus voor Ferm Werk helderder zijn zodat we dan een wijziging op deze begroting kunnen voorbereiden waarbij u opnieuw zult worden betrokken. In het dagelijks bestuur is afgesproken dat we dat proces van begrotingswijziging zullen starten met een nieuwe kaderbrief. Bij het opstellen kaderbrief en begrotingswijziging houden we nauw contact met de gemeenten zodat we niet alleen rekening kunnen houden met gewijzigde omstandigheden door het Coronavirus, maar ook met wijzigingen in de financiële positie van de gemeenten.

Tot besluit

In deze brief heb ik duidelijk willen maken dat de coronacrisis enorme gevolgen heeft voor het werk van Ferm Werk. Die gevolgen tonen zich niet pas volgend jaar, maar zijn al gaande. Ik ga er vanuit dat ook dit jaar de financiële consequenties zodanig groot zijn, dat er een wijziging op de begroting voor 2020 moet worden voorgelegd. Ook die begrotingswijziging volgt waarschijnlijk na het derde kwartaal.

De komende tijd wordt de situatie dagelijks in de gaten gehouden. Gevolgen voor Ferm Werk en voor de in Ferm Werk deelnemende gemeenten worden op deze wijze in kaart gebracht. Iedere maand rapporteert Ferm Werk aan iedere gemeente afzonderlijk over de gevolgen van het coronavirus.

Om de negatieve effecten zo veel mogelijk te beperken zet Ferm Werk in op samenwerking met bedrijven in de regio, maar ook met de gemeenten en het UWV in de arbeidsmarktregio's. Alles wat gedaan kan worden om de instroom te beperken en de uitstroom te verhogen, wordt aangegrepen. Ferm Werk is actief in de regio als het gaat om plannen voor een gecoördineerde aanpak gericht op uitstroom.

Natuurlijk volgt Ferm Werk nauwlettend alle landelijke en regionale initiatieven om bedrijven te helpen. Wij informeren de gemeenten over kansen en bedreigingen op dat punt maandelijks. Zo poogt Ferm Werk op een verantwoorde wijze door deze crisis te komen en wil Ferm Werk u als gemeente volop bedienen in het maken van keuzes.

Hoogachtend,
mede namens het DB en de raad van commissarissen,

Bernhard Drost
algemeen directeur Ferm Werk
secretaris dagelijks bestuur